

ROCZNICE 2019

(Ważniejsze rocznice literackie, kulturalne, społeczne i historyczne)

Opracowanie: Michał Pawlicki

Dział Informacji i Bibliografii Regionalnej

ROK 2019

ogłoszony *Rokiem*

Gustawa Herlinga-Grudzińskiego

Anny Walentynowicz

Stanisława Moniuszki

450-lecia Unii Lubelskiej

100-lecia Powstań Śląskich

REGION ŚWIĘTOKRZYSKI

STYCZEŃ

(20) 1 I 1999 - **Kielce** zostają stolicą województwa świętokrzyskiego

(45) 2 I 1974 - zm. **Wincenty Bąkiewicz** (ur. 25 IV 1897), pułkownik dyplomowany piechoty służby stałej, więzień sowieckich łagrów

(170) 2 I 1849 - zm. **Kajetan Wincenty Kielisiński** (ur. 7 VIII 1808), rysownik, grafik, rytownik, bibliotekarz, oficer powstania listopadowego

(105) 2 I 1914 - ur. **Adolf Sowiński** (zm. 3 XII 1963), poeta, prozaik, krytyk, tłumacz, absolwent Gimnazjum im. Stefana Żeromskiego w Kielcach, opublikował wiele prac związanych z rejonem Kielecczyzny

(135) 3 I 1884 - ur. **Seweryn Przybyszewski** (zm. po 1955), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, należał do Komitetu Rewolucyjnego w czasie Republiki Ostrowieckiej, funkcjonariusz OKR PPS w Kielcach

- (135) 4 I 1884 - ur. **Józef Kruk** (zm. 17 II 1964 – **55.** rocznica), działacz Polskiego Stronnictwa Ludowego, współorganizował pierwsze na terenie guberni kieleckiej kółka rolnicze oraz pierwszą w Królestwie Polskim chłopską spółdzielnię mleczarską
- (130) 5 I 1889 - ur. **Jan Szypowski** (zm. 28 III 1950), pułkownik, inżynier, żołnierz, działacz społeczny, pracownik Państwowej Fabryki Amunicji w Skarżysku-Kamiennej
- (45) 6 I 1974 - ur. w Pawłowie **Jarosław Olech**, trójboista, wielokrotny mistrz Polski, zdobywca licznych medali na mistrzostwach świata i Europy
- (140) 6 I 1879 - otwarcie w Kielcach **Teatru „Ludwika”** Pierwszą wystawioną sztuką były „Dzwony Kornewilskie” Roberta Planquette’a
- (125) 6 I 1894 - ur. **Wanda Filipkowska-Pelczyńska** (zm. 5 IX 1976), działaczka niepodległościowa, w l. 1915-1918 nauczycielka w kieleckich szkołach średnich, inicjatorka powstania patrolu żeńskiego tajnej I Drużyny Skautowej im. Czachowskiego w Kielcach
- (145) 6 I 1874 - ur. **Lucjan Maciejki** (zm. 22 III 1919 -**100.** rocznica), ksiądz i profesor Seminarium w Kielcach w którym studiował
- (150) 6 I 1869 - ur. w Samborcu **Antoni Rewera** (zm. 1 X 1942), społecznik, profesor Seminarium Duchownego w Sandomierzu, kapelan sandomierskiego więzienia. Współzałożyciel Spółdzielni Spożywców „Bratnia Pomoc”, błogosławiony kościoła katolickiego przyczynił się do organizowania Straży Ogniowej i Spółdzielni Kredytowej w Sandomierzu . W czasie II wojny światowej aresztowany przez gestapo i wywieziony do obozu do Dachau w którym zginął
- (95) 6 I 1924 - zm. **Ambroży Sabatowski** (ur. 6 XII 1871), artysta malarz, związany ze Skarżyskiem- Kamienną, gdzie pracował jako nauczyciel rysunku
- (135) 8 I 1884 - ur. **Jan Kańska** (zm. po 1939), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, organizator strajków kolejarzy w Skarżysku- Kamiennej, zawiadowca sekcji parowozowej PKP
- (225) 8 I 1794 - ur. w Żarczycach Dużych (gm. Małogoszcz) **Tomasz Paschalis Seweryn Jaxa Konarski** (zm. 6 VII 1878), herbu „Gryf”, uczestnik wojen napoleońskich, generał powstania 1831
- (110) 8 I 1919 - ur. **Teodor Filip** (zm. 14 II 1940), franciszkanin, gwardian klasztoru w Skarżysku- Kamiennej, uczestnik konspiracji, ofiara mordu na Borze

- (90) 9 I 1929 - zm. **Stanisław Jan Nepomucen Czarnowski** (ur. 14 V 1847 w Staszowie),
literat, pamiętnikarz, historyk prasy, archeolog, założyciel kieleckiego
Towarzystwa Przyjaciół Nauki i Oświaty w Kielcach, redaktor „Dziennika
Urzędowego Województwa Kieleckiego”
- (40) 9 I 1979 - zm. **Kazimierz Bilski** (ur. 10 XII 1913 w Skarżysku-Kamiennej), żołnierz
zawodowy, brał udział w Kampanii Wrześniowej, Cichociemny
- (110) 11 I 1909 - ur. **Edward Ran Fiszmajster** (zm. 14 VI 1968), pierwszy polski bokser
zawodowy, związany z Kielcami
- (205) 12 I 1814 - ur. **Karol Witte** (zm. 14 VII 1878), literat, wydawca, pedagog, pracował
jako inspektor w gimnazjum w Kielcach
- (30) 13 I 1989 - zm. **Aleksandra Dobrowolska-Zasucha** (ur. 7 XII 1906), działaczka kultury
w Kielcach, pracownik Muzeum Świętokrzyskiego, patronka jednej z ulic
w mieście, współzałożycielka muzeum w Czarnolesie,
Oblęgorku, autorka hymnu lotników
- (125) 13 I 1894 - ur. **Stanisław Grzmot Skotnicki** (zm. 19 IX 1939 – **75.** rocznica), żołnierz
legendarnej Kompanii Kadrowej, generał brygady Wojska Polskiego, zginął
podczas bitwy nad Bzurą
- (110) 15 I 1909 - ur. **Eugeniusz Krysztofik** (zm. 31 VIII 1986), przyrodnik, pierwszy
dyrektor Świętokrzyskiego Parku Narodowego (w latach 1950 – 1973)
- (105) 15 I 1914 - ur. **Jan Maria Gisges** (zm. 17 XII 1983), poeta, prozaik, tłumacz poezji
związany z Kielecczyną, założyciel Kieleckiego Klubu Literackiego,
redaktor miesięcznika kulturalnego „Cychry”
- (120) 16 I 1899 - ur. **Stanisław Czernik** (zm. 3 XII 1969 - **50.** rocznica), pochodzący z
Zochcina koło Opatowa poeta, prozaik, badacz folkloru, żołnierz. redaktor
czasopisma „Okolica poetów”
- (105) 17 I 1914 - zm. **Bronisław Sasaki** (13 VI 1847), działacz społeczny Kieleckiego
Towarzystwa Dobroczynności, aptekarz, właściciel apteki przy kieleckim
ryнку członek Zarządu *Towarzystwa Biblioteki Publicznej*, kuzyn Stefana
Żeromskiego
- (155) 20 I 1864 - **potyczka** w czasie powstania styczniowego **pod Radkowicami** (gm.
Pawłów)
- (5) 28 I 2014 - zm. **Mieczysław Cukrowski** (ur. 1925), pseud. **Konar**- major Wojska
Polskiego, żołnierz Armii Krajowej, uczestnik akcji rozbitcia więzienia UB w
Kielcach nocą z 4 na 5 sierpnia 1945 roku

- (155) 21 I 1864 - **potyczka** w czasie powstania styczniowego **pod Chocimowem** (gm. Kunów)
- (135) 21 I 1884 - ur. w Kielcach **Wojciech Grudzień** (zm. 25 XII 1943), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, podczas okupacji hitlerowskiej działał w ruchu oporu
- (150) 22 I 1869 - ur. **Michał Karski** (zm. 6 VI 1928), ziemianin, działacz społeczny i polityczny, należał do założycieli cukrowni „Włostów”, kolekcjoner sztuki
- (145) 23 I 1874 - ur. **Jerzy Gautier** (zm. 9 XII 1941), ksiądz kanonik z Nieznanowic (gm. Włoszczowa), doktor prawa
- (85) 24 I 1934 - zm. **Franciszek Ciastek** (ur. 26 IX 1880), działacz ruchu ludowego, senator II Rzeczypospolitej, związany z Sandomierszczyzną i gminą Dwikozy
- (145) 25 I 1874 - ur. w Opatowie **Franciszek Paweł Falkiewicz** (zm. po 1939), prawnik, sędzia, inicjator budowy szkoły dla pilotów pod Radomiem
- (5) 26 I 2014 - zm. **Zdzisław Rachtan** pseud. *Halny* (ur. 9 III 1926), porucznik, żołnierz Zgrupowań Partyzanckich AK "Ponury" i I batalionu 2 pp Leg. AK "Nurt"
- (135) 27 I 1884 - ur. **Józef Korba** (zm. 6 VI 1957), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej z Micigozdu (gm. Piekoszów), pracował jako stolarz w Kielcach, kolportował prasę partyjną na terenie Kielecczyzny
- (150) 30 I 1869 - ur. **Wiktor Biernacki** (zm. 26 I 1918), fizyk, pionier polskich badań radiotechnicznych, uczonek i pedagog związany z Kielcami
- (70) 31 I 1949 - zm. **Stefan Kazimierz Skierski** (ur. 4 XII 1873), pastor ewangelicko-reformowany z Kielc

LUTY

- (130) 1 II 1889 - ur. **Tadeusz Piskor** (zm. 22 III 1951), weteran I i II Wojny Światowej z Boru Kunowskiego (gm. Brody), adiutant marszałka Józefa Piłsudskiego
- (15) 1 II 2004 - zm. **Józef Nowak** (ur. 19 IX 1923), nauczyciel i dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego w Sandomierzu, prezes sandomierskiego oddziału PTTK, wielokrotnie odznaczany i wyróżniany, pochowany na Cmentarzu Komunalnym w Sandomierzu
- (60) 2 II 1959 - ur. **Marian Andrzej Wdowiak** (zm. 31 XII 2001), malarz regionalny z Sułkowa (gm. Krasocin)

- (50) 2 II 1969 - zm. **Andrzej Waleron** (ur. 16 X 1882 w Sudole, gm. Jędrzejów), działacz Polskiego Stronnictwa Ludowego, jeden z organizatorów PSL na Kielecczyźnie, prezes Zarządu Powiatowego PSL w Jędrzejowie i członek Zarządu Okręgowego w Kielcach
- (180) 4 II 1839 - ur. w Kielcach **Wojciech Biechoński** (zm. 30 XII 1926), uczestnik powstania styczniowego, komisarz Rządu Narodowego, działacz społeczny i spółdzielczy, absolwent Szkoły Wyższej Realnej w Kielcach
- (90) 4 II 1929 - zm. **Teodor Urbański** (ur. 2 XI 1870), ksiądz i działacz społeczny, na terenie parafii Krasocin był głównym organizatorem życia społecznego i kulturalnego, utworzył chór, orkiestrę, organizował amatorskie przedstawienia i kółka różańcowe
- (60) 5 II 1959 - ur. **Elżbieta Musiał**, poetka, malarka z Końskich, autorka tomików poezji m.in. „Miejsce na niebo”, „Tatuaż z obłoków”
- (85) 5 II 1934 - ur. **Jan Kmieciak** (zm. 7 VII 1991), koszykarz kieleckich zespołów, później wybitny trener *Tęczy Kielce* i propagator sportu. Od 1997 r. organizowany jest w Kielcach ogólnopolski turniej koszykarski Jego imienia
- (60) 6 II 1959 - ur. **Benedykt Stanisław Kozieł** (pseud.. Stanisław Kem), poeta z Połańca, wydał tomiki wierszy: „W agrafce przestrzeni”, „To co jest”, „Ty mówiłaś słowa wieczne”
- (80) 10 II 1939 - ur. **Kazimierz Ryczan** (zm. 13 IX 2017 r.), duchowny katolicki, od 1993 r. biskup ordynariusz diecezji kieleckiej. Od czerwca 2008 r. Krajowy Duszpasterz Ludzi Pracy
- (75) 11 II 1944 - zm. **Paweł Franciszek Kubicki** (ur. 15 I 1871), biskup sufragan w Sandomierzu, historyk kościoła, pseudonim Franciszek Kabe
- (95) 13 II 1924 - ur. **Krystyna Salaburska** (zm. 18 IV 1987), aktorka, pisarka, autorka słuchowisk radiowych z Kielc
- (95) 14 II 1924 - ur. **Helena Wolny** (zm. 16 XI 2005), poetka, historyk literatury z Brynicy Mokrej (gm. Nagłowice)
- (65) 14 II 1954 - konkurs skoków narciarskich na **otwarcie skoczni narciarskiej** w Kielcach
- (165) 15 II 1854 - ur. **Stanisław Kazimierz Zdzitowiecki** (zm. 11 II 1927), ksiądz, biskup *kujawsko-kaliski*, proboszcz w Łagowie, związany także z Sandomierzem, gdzie był profesorem w seminarium i członkiem Kapituły Sandomierskiej

- (40) 16 II 1979 - zm. **Jerzy Remer** (ur. 16 IV 1888), historyk sztuki i konserwator zabytków, w okresie międzywojennym konserwator województwa kieleckiego, prezes Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Kielcach, autor artykułów zamieszczanych w „Pamiętniku Świętokrzyskim”
- (30) 16 II 1989 - ur. w Kielcach **Krzysztof Kiercz**, piłkarz nożny, zawodnik *Korony Kielce*
- (5) 16 II 2014 - zm. Józef Wójcik (ur. 2 XI 1934), duchowny rzymskokatolicki, ksiądz infułat w diecezji radomskiej, wielokrotny więzień sumienia w czasach PRL, były proboszcz parafii św. Andrzeja w Suchedniowie
- (125) 20 II 1894 - ur. **Jarosław Iwaszkiewicz** (zm. 2 III 1980), jeden z najwybitniejszych polskich prozaików i poetów, eseista, tłumacz
- (5) 20 II 2014 - zm. Maria Skorodzień (ur. 1951), przez 40 lat aktorka kieleckiego Teatru Lalki i Aktora Kubuś. Zagrała w ponad stu spektaklach. Przez wiele lat prowadziła zajęcia dla dzieci i młodzieży
- (155) 21 II 1864 - **bitwa pod Opatowem** w czasie powstania styczniowego
- (205) 22 II 1814 - ur. **Oskar Kolberg** (zm. 3 VI 1890), etnograf, folklorysta i kompozytor, autor m.in. wielotomowego dzieła *Lud* opisującego polskie zwyczaje i tradycje (m.in. Sandomierskie i Kieleckie), patron Filharmonii Świętokrzyskiej w Kielcach
- (140) 22 II 1879 - zm. **Stanisław Kostka Józef Łuszczkiewicz** (ur. 16 XI 1805 w Jędrzejowie), doktor medycyny, lekarz w powstaniu listopadowym
- (165) 23 II 1854 - ur. **Aleksander Majewski** (zm. 14 XII 1905), ksiądz i działacz społeczny, związany z Włoszczową, gdzie przeprowadził prace budowlane w kościele pw. Wniebowzięcia NMP, w której w 1900 r ufundował dzwonnice, zainicjował powstanie straży ogniowej, organizował miejscowy teatr amatorski
- (80) 24 II 1939 - zm. **Tadeusz Puszczyński** (ur. 10 VII 1895), działacz niepodległościowy, instruktor i zastępca szefa okręgu kieleckiego Polskiej Organizacji Wojskowej, prowadził szkoły i kursy wojskowe w Kielcach, Busku i Miechowie
- (35) 24 II 1984 - ur. **Tomasz Rosiński**, piłkarz ręczny, zawodnik *Vive Targi Kielce*, reprezentant Polski
- (125) 24 II 1894 - ur. w Osieku **Marian Rudziński** (zm. 14 IX 1952), ziemianin, poseł na Sejm RP, oficer Armii Krajowej, ekonomista i działacz społeczny

(90) 28 II 1929 - ur. **Leopold Józef Wojnakowski**, prozaik z Buska-Zdroju. Wydał m.in.: „Z dała od Wykusu”, „Bo on do wojska był przynależniony”, „Wyszli nocą w pole”

Marzec

(185) 2 III 1834 - zm. **Samuel Józef Różycki** (ur. 19 VI 1781), generał brygady, w powstaniu listopadowym dowódca korpusu na Kielecczyźnie, emigrant

(110) 3 III 1909 – ur. **Agnieszka Barłóg** (zm. 11 I 1994 – **25.** rocznica), powieściopisarka (autorka m.in. powieści „Przystanek Agaty”, „Walkowa Pani”), współzałożycielka kieleckiego oddziału Związku Literatów Polskich

(245) 4 III 1774 – ur. **Kazimierz Tański** (zm. 7 III 1853), właściciel ziemski, żołnierz, uczestnik ponad 40 bitew, m.in. pod Dubienką, Zieleńcami, Szczekocinami, Gaetą, Arezzo, Trebią, Saragossą, Somosierrą, Benevente, Dreznem i Wagram oraz brał udział w oblężeniu Warszawy, właściciel dóbr Łagiewniki (gm. Chmielnik), pochowany na cmentarzu w Chmielniku, od 2004 patron gimnazjum w tej miejscowości

(100) 5 III 1919 – ur. w Skarżysku-Kamiennej **Tadeusz Cichocki** (zm. 29 VI 1940), lotnik, ofiara mordu na Brzasku – lesie, w którym dokonano masowej egzekucji mieszkańców Skarżyska

(120) 5 III 1899 – ur. **Konstanty Rakowski** (zm. po 1974), skarżyski drukarz, introligator

(120) 6 III 1899 – ur. **Franciszek Lenard** (zm. 29 VII 1989), porucznik Wojska Polskiego, związany ze Skarżyskiem-Kamienną, pracował w Państwowej Fabryce Amunicji w której organizował związki zawodowe, w czasie okupacji powołał Polską Organizację Wojskową w Skarżysku, więzień Oświęcimia

(180) 7 III 1839 – ur. w Niegosławicach k. Pińczowa **Adolf Dygasiński** (zm. 3 VI 1902), pisarz i nowelista, autor m.in. powieści „Wilki, psy, ludzie”, w której w pionierski sposób wprowadził jako bohaterów zwierzęta (10 lat przed Rudyardem Kiplingiem)

(120) 7 III 1899 – ur. **Bolesław Siudek** (zm. 29 VI 1940), działacz niepodległościowy, przedsiębiorca, pracownik kolei, zamieszkały w Skarżysku- Kamiennej, prowadził kina w Skarżysku i Suchedniowie, zamordowany w lesie „na Brzasku”

- (100) 8 III 1919 – ur. w Bielinach **Józef Ozga-Michalski** (zm. 10 II 2002), poeta, publicysta, prozaik, autor m.in. „Sowizdrzału Świątokrzyskiego”, „Ujawnienia”, „Piołunu i popiołu”, „Drugiej strony księżycy”
- (160) 8 III 1859 – ur. **Teofil Waligórski** (zm. 13 VIII 1913), działacz Ligi Narodowej i Stronnictwa Demokratyczno-Narodowego, w 1906 wybrany w Kielcach na posła do I Dumy Państwowej z ramienia SD-N
- (100) 8 III 1919 – ur. **Brunon Budrewicz** (zm. 13 IV 2001), kapitan pilot, uczestnik bitwy o Anglię, zamieszkały przed wojną w Skarżysku-Kamiennej
- (90) 9 III 1924 – zm. **Zdzisław Rachtan** (zm. 26 I 2014) pseud. *Halny*, porucznik, żołnierz Zgrupowań Partyzanckich AK "Ponury" i I batalionu 2 pp Leg. AK "Nurt"
- (155) 10 III 1864 – **potyczka** w czasie powstania styczniowego **pod Wąchockiem**
- (135) 11 III 1884 – ur. **Józef Grzeczmarowski** (zm. 7 IV 1976), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej z Końskich, uczestnik wielu akcji bojowych, m.in. zajęcia drukarni Rządowskiego czy rozbiciu kas monopolowych w Kielcach i Szydłowie
- (120) 14 III 1877 – ur. **Józef Bolesław Erbel** (zm. 2 II 1984 – **35.** rocznica), pedagog ze Skarżyska-Kamiennej, dyrektor skarżyskiego liceum, w czasie wojny organizował tajne nauczanie, więzień obozów koncentracyjnych w Buchenwaldzie, Gross-Rosen, Dachau i Ottobraun
- (105) 14 III 1914 – ur. w Jędrzejowie **Jan Karczewski** (zm. 2 VI 1986), badacz świata owadów, doktor nauk leśnych, jeden z najwybitniejszych znawców biocenozy leśnej, autor wielu opracowań naukowych z dziedziny entomologii
- (90) 15 III 1929 – zm. **Władysław Mech** (ur. 30 III 1877 w Końskich), działacz niepodległościowy, związany z PPS, członek Komisariatu Wojskowego Rządu Narodowego w Kielcach
- (140) 15 III 1879 – zm. **Józefa Żeromska** (ur. 29 I 1833), matka Stefana Żeromskiego, pochowana na cmentarzu w Leszczynach
- (155) 16 III 1864 – **potyczka** w czasie powstania styczniowego **pod Bliżynem**
- (240) 16 III 1779 – ur. **Józef Deskur** (zm. 1858), uczestnik wojen napoleońskich, właściciel Sancygniowa (gm. Działoszyce)
- (240) 19 III 1779 – ur. **Józef Dwernicki** (zm. 22 XI 1857), generał powstania listopadowego, uczestnik walk na Kielecczyźnie

- (75) 19 III 1944 – zm. **Stefan Bronisław Starzyński** (ur. 19 VIII 1893), działacz niepodległościowy, związany z Pińczowem, gdzie był oficerem werbunkowym, przyczynił się do rozwoju struktur Polskiej Organizacji Wojskowej i powstania Rady Narodowej Powiatu Pińczowskiego
- (105) 20 III 1914 – ur. **Stanisław Józef Kieltyka** (zm. 1977), odnowiciel klasztoru i kościoła jędrzejowskiego, autor prac o bł. Wincentym Kadłubku
- (280) 21 III 1739 – ur. **Jan Józef de Boża Wola Górski** (ur. 1 II 1818), eksjezuita, pierwszy biskup kielecki
- (155) 21 III 1864 – **potyczka** w czasie powstania styczniowego **pod Maruszowem** (gm. Ożarów)
- (90) 21 III 1929 – ur. **Ryszard Miernik** (zm. 12 III 2013), prozaik, poeta, rzeźbiarz z Suchedniowa, wieloletni prezes Oddziału Kieleckiego ZLP, autor m.in. „Pieśni o Michniowie” i „Błaszanego orzełka”
- (105) 28 III 1914 – ur. **Franciszek Pawlik** (zm. 4 VI 1998), pasjonat i propagator tenisa, założyciel sekcji tenisa „Błękitnych” Kielce

Kwiecień

- (80) 1 IV 1939 – ur. **Józef Grudzień**, bokser wagi Lekkiej urodzony w Piasku Wielkim k. Buska-Zdroju, dwukrotny medalista olimpijski (złoty medal IO '64 w Tokio i srebrny IO '68 w Meksyku), mistrz i wicemistrz Europy i 3-krotny Mistrz Polski, działacz Polskiego Komitetu Olimpijskiego i Polskiego Związku Bokserskiego
- (185) 1 IV 1834 – ur. **Witold Krassowki** (zm. 5 IX 1905), budowniczy związany z Kielcami, w 1972 wykonał kompleksowy plan Kielc z wytyczonymi przyszłymi ulicami i dzielnicami miasta
- (190) 1 IV 1829 – ur. **Franciszek Brudzyński** (zm. 14 VI 1909 – **1010.** rocznica), ksiądz prałat, proboszcz w Daleszycach, dziekan kapituły katedralnej w Kielcach
- (165) 1 IV 1854 – ur. **Teodor Dunin** (zm. 16 III 1909 – **110.** rocznica), lekarz internista, działacz społeczny i filantrop, związany z Jędrzejowem
- (10) 4 IV 1919 – ur. **Roman Gajos** (zm. 30 XII 1996), instruktor szybowcowy i samolotowy, przez 35 lat szef szkolenia pilotów szybowcowych w Aeroklubie Kieleckim, odznaczony Krzyżem Kawalerii Orderu Odrodzenia Polski, odznaką „Za Zasługi dla Kielecczyzny” i medalem „Za Zasługi dla Obronności Kraju”

- (155) 4 IV 1864 – ur. **Juliusz Tarnowski** (zm. 3 X 1917), hrabia, ziemianin i działacz Stronnictwa Polityki Realnej, mieszkał w dobrach koneckich, gdzie modernizował zakłady, np. wybudował wielki piec w hucie w Stąporkowie
- (125) 5 IV 1894 – zm. **Ludwik Stanisław de Laveaux** (ur. 1868 w Jaronowicach, gm. Nagłowice), malarz, jeden z najzdolniejszych uczniów Jana Matejki
- (130) 6 IV 1889 – ur. **Mieczysław Radwan** (zm. 30 I 1968), działacz PTTK regionu świętokrzyskiego, w okresie międzywojennym założył wiele placówek Muzeum Regionalnego, w r. 1934 stworzył pierwsze na ziemi świętokrzyskiej Muzeum Techniki w Sielpi Wielkiej
- (140) 7 IV 1879 – ur. w Kołomaniu (gm. Zagnańsk) **Aleksander Grzybowski** (zm. 31 VII 1940), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, brał czynny udział w akcjach bojowych w okolicach Zagnańska i Samsonowa
- (110) 7 IV 1909 – ur. **Stanisław Lesiak** (zm. 21 XI 1988), przedwojenny zawodnik i działacz sportów motorowych w Kielcach, członek *Klubu Motocyklowego Związku Strzeleckiego w Kielcach*
- (100) 9 IV 1919 – zm. **Jan Kanty Gajkowski** (ur. 29 X 1866), ksiądz i publicysta, profesor Seminarium Duchownego w Sandomierzu, członek sandomierskiej Kapituły Katedralnej, redaktor „Kroniki Diecezji Sandomierskiej”
- (15) 10 IV 2004 – zm. **Rajmund Stachurski** (ur. 21 VI 1935), strzelec „Świtu” Starachowice, uczestnik Igrzysk Olimpijskich w 1968 i 1972 roku, brązowy medalista mistrzostw świata w 1966 roku, 177 razy reprezentował Polskę na zawodach międzynarodowych. Zdobył 222 medale
- (180) 10 IV 1839 – ur. w Jędrzejowie **Leon Ludwik Postawka** (zm. 29 I 1923), rektor *Polskiej Misji Katolickiej* w Paryżu, działacz narodowy i społeczny
- (210) 12 IV 1809 – ur. **Jan Karol Jerzysław** (zm. 24 VII 1867), kielecki lekarz, inspektor lekarski guberni kieleckiej, radomskiej i miasta Warszawy
- (115) 14 IV 1904 – ur. **Stanisław Król** (zm. 25 VI 1981), **nestor kieleckich księgarzy**, organizował księgarnie i szkolił kadry. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i nagrodą „Dla Najlepszego Sprzedawcy w Kielcach”
- (110) 14 IV 1909 – zm. **Rafał Stefan Kozłowski** (ur. 1858), ziemianin, działacz społeczny i polityczny, urodzony w Rembieszycach (gm. Małogoszcz)
- (125) 15 IV 1894 – ur. **Konrad Łukasiński-Strzelczyk**, żołnierz Polskiej Organizacji Wojskowej i Wojska Polskiego, w czasie pierwszej wojny światowej

komendant Okręgu Kielce, brał czynny udział w wielu akcjach bojowych
(data śm. nieznana)

- (110) 15 IV 1909 – ur. **Henryk Franciszek Wytrzyaszczewski** (zm. 13 IX 1939 – **80.**
rocznica), nauczyciel, bohater II wojny światowej, instruktor wychowania
fizycznego w skarżyskim gimnazjum, zginął w czasie kampanii
wrześniowej; od 1997 r. rozgrywane są w Skarżysku- Kamiennej zawody
sportowe *Memoriał im. Prof. Henryka Wytrzyaszczewskiego*
- (220) 18 IV 1809 – ur. **Edward Oraczewski** (zm. 1871), ziemianin, właściciel dóbr
Pawłowice (gm. Sędziszów) oraz Morawica, działacz gospodarczy
i społeczny
- (105) 18 IV 1914 – ur. w Węgleszynie (gm. Oksa) **Tadeusz Golka** (zm. 9 VIII 1944 – **75.**
rocznica), nauczyciel, żołnierz Batalionów Chłopskich
- (5) 19 IV 2014 – zm. **Leonard Skrobacz**, wicedyrektor Filharmonii Świętokrzyskiej w latach
1982-2003. Wieloletni działacz na rzecz amatorskiego ruchu muzycznego,
organizował i prowadził wiele grup folklorystycznych i muzycznych
- (95) 20 IV 1924 – zm. **Edmund Ludwik Eubich (Gasiński)** (ur. 10 VIII 1860 w Kielcach),
artysta dramatyczny, występował w Łodzi, Lublinie, Kielcach, Warszawie
i Petersburgu
- (95) 20 IV 1924 – zm. **Erazm Różycki** (ur. 1857), ziemianin, działacz społeczny, naczelnik
Biura Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Kielcach, członek
Komisji Rewizyjnej Kasy Pożyczkowej Przemysłowców Kieleckich, Rady
Gospodarczej Kieleckiego Towarzystwa Dobroczynności i Kieleckiego
Towarzystwa Cyklistów, animator życia kulturalnego w mieście,
pochowany w rodzinnym grobowcu na Cmentarzu Starym w Kielcach
- (155) 20 IV 1864 – ur. **Jan Waligóra** (zm. 1940), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej
i Komunistycznej Partii Polski, członek Polskiej Organizacji Wojskowej
i Pogotowia Wojennego PPS, związany z Kielcami
- (50) 21 IV 1969 – zm. **Waldemar Babinicz** (ur. 13 VIII 1902), wybitny pedagog i
wychowawca, założyciel Uniwersytetu Ludowego we wsi Rożnica (gm.
Słupia); autor powieści i opowiadań o tematyce związanej z regionem,
m.in.: „Złota woda”, „Rówieśnicy”
- (65) 22 IV 1954 – ur. **Wojciech Lubawski**, prezydent Kielc w latach 2002 - 2018
- (100) 22 IV 1919 – zm. w Łopusznie **Eustachy Onufry Feliks Dobiecki** (ur. 1855),
ziemianin i działacz Stronnictwa Polityki Realnej, należał do

- organizatorów pierwszej wystawy rolniczej w Kielcach, współorganizował Towarzystwo Melioracyjne i Towarzystwo Ubezpieczeniowe „Ceres”
- (1450) 22 IV 1874 – ur. **Stanisław Jędrzejewski** (zm. 11 V 1909 – 110. rocznica), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, związany z Kielcami
- (110) 22 IV 1909 – ur. **Jerzy Hakenberg** (zm. 25 VI 1957), działacz konspiracyjny i społeczny, pracownik Fabryki Amunicji w Skarżysku- Kamiennej
- (140) 23 IV 1879 – ur. w Zagnańsku **Wojciech Jończyk** (zm. 27 I 1943), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, ukrywał ściganych przez policję bojowców PPS
- (90) 24 IV 1929 – ur. w Mieronicach (gm. Wodzisław) **Zdzisław Czaplński** (zm. 18 I 1997), dziennikarz, pisał m.in. do „Trybuny Robotniczej”, „Sztandaru Młodych”, redaktor naczelny „Kurierza Szczecińskiego”
- (105) 25 IV 1914 – ur. **Stanisław Sędek** (zm. 22 XII 1983), lekarz związany ze szpitalem w Jędrzejowie, patron jednej z ulic w tym mieście
- (125) 26 IV 1894 – ur. w Końskich **Kazimierz Włodzimierz Olszewski** (zm. po 1939), prawnik, sędzia okręgowy, pisarz hipoteczny przy Sądzie Okręgowym w Kielcach
- (35) 27 IV 1984 – zm. **Adolf Wajncetel- Wański** (ur. 5 V 1907), związany z Kielcami artysta-malarz
- (100) 27 IV 1919 – ur. **Stefan Bernas** (zm. 4 VIII 1983), uczestnik konspiracji, naukowiec, jeden z najwybitniejszych polskich elektroenergetyków, w czasie II wojny światowej działał w konspiracji w Skarżysku- Kamiennej, gdzie również się uczył
- (175) 28 IV 1844 – ur. w Brzozowej (gm. Tarłów) **Zofia Bukowiecka** (zm. 1920), pisarka, autorka powieści i opowiadań dla dzieci np. „Historia o Janku Górniku”, „Dzieci Warszawy”
- (95) 28 IV 1924 – ur. **Bolesław Zbigniew Cetner** (zm. 2 IV 2013), artysta grafik, malarz, akwarelista, absolwent obecnego LO Stefana Żeromskiego w Kielcach
- (190) 29 IV 1829 – ur. w Usarzowie (gm. Lipnik) **Władysław Chomętowski** (zm. 21 V 1876), literat, wydawca źródeł historycznych, bibliotekarz, pseud. Władysław Kwiryra

Maj

- (125) 3 V 1894 – zm. **Herman Hiller** (ur. 1819 – **200.** rocznica), właściciel prywatnej wyższej czteroklasowej szkoły męskiej w Kielcach
- (125) 4 V 1894 – ur. **Stanisława Olędzka**, żołnierz Polskiej Organizacji Wojskowej, organizatorka pierwszych żeńskich patroli skautowych w Kielcach (data śm. nieznana)
- (220) 4 V 1799 – ur. we Włoszczowie **Jan Nepomucen Rostworowski** (zm. 23 XI 1847), pisarz, muzyk, poseł na sejm
- (140) 5 V 1879 – ur. **Stanisław Matecz** (zm. po 1933), działacz Narodowego Związku Robotniczego, związany ze Skarżyskiem-Kamienną
- (25) 7 V 1994 – zm. **Józef Grzywna** (ur. 6 I 1933), profesor, badacz historii Polski, autor wielu prac dotyczących Kielecczyzny, pracownik Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach
- (120) 8 V 1899 – ur. w Sędziszowie **Stanisław Schayer** (1 XII 1941), indolog, religioznawca i filozof
- (75) 11 V 1944 – zm. **Leon Tadeusz Kozłowski** (ur. 6 VI 1892), archeolog i polityk z Rembieszyc (gm. Małogoszcz)
- (115) 14 V 1904 – ur. **Roman Czernecki** (zm. 13 XII 1986), nauczyciel i organizator tajnego nauczania w okolicach Słupi Jędrzejowskiej, patron Gimnazjum Publicznego w Słupi Jędrzejowskiej
- (135) 15 V 1884 – ur. **Władysław Buszkowski** (zm. 1 XI 1920), lekarz i działacz społeczny, twórca i dyrektor szpitala dziecięcego w Kielcach
- (155) 15 V 1864 – zm. **Ignacy Humnicki** (ur. 5 II 1798), dramatopisarz z Mychowa (gm. Bodzechów)
- (110) 16 V 1909 – otwarcie kina „**Iluzjon Merkury**” na rogu ulic Staszica i Ruskiej w Kielcach
- (100) 17 V 1919 – zm. **Zygmunt Maria Wielopolski**, hrabia, ziemianin, przemysłowiec, działacz Stronnictwa Polityki Realnej, prezes rady nadzorczej Zakładów Ostrowieckich, związany z Szewną, gdzie został pochowany (ur. 1836)
- (50) 18 V 1969 – zm. **Rafał Ekielski** (ur. 26 XII 1898), inżynier i konstruktor, współtwórca motocykla SHL
- (80) 18 V 1939 – ur. **Leszek Mozer**, trener pływania i łucznictwa, współorganizator łuczniczego Klubu Sportowego Stella Kielce

- (100) 20 V 1919 – ur. w Skrzelczycach koło Kielc **Gustaw Herling-Grudziński** (zm. 4 VII 2000), jeden z najwybitniejszych polskich pisarzy, eseista, krytyk literacki, dziennikarz, żołnierz, więzień łagrów
- (70) 21 V 1949 – ur. w Kielcach **Andrzej Lenartowski**, poeta, powieściopisarz, dramaturg, autor tomików min. „Umarła podróż”, „Rozkład”, „Zaproszenie do piekła” oraz powieści, m.in.: „Maszyna do czesania motyli”, „Wolny strzelec”, „Królowa Śniegu”
- (60) 22 V 1959 – zm. **Kazimierz Świerzyński** (ur. 3 XII 1870 we Włonicach – gm. Ożarów), ziemianin, działacz społeczny, wójt i sędzia pokoju w gm. Wilczyce, przewodniczący Dozoru Okręgu Szkolnego w Sandomierzu, prezes Banku Ziemi Sandomierskiej, członek Związku Ziemian
- (60) 23 V 1959 – ur. w Kielcach **Andrzej Piskulak**, poeta, prozaik, dziennikarz, publicysta. Autor tomików m.in. „Kluczem do baśni może być wytrych”, „Po trzeciej zmianie”, „Z gwiazdozbioru oczu”, „Dom jak chłop”, „Lirobranie (wydane przez WBP im. W. Gombrowicza w Kielcach)
- (115) 24 V 1904 – ur. **Tadeusz Ryłski-Ostoja** (zm. 29 VIII 1983), lotnik, fotograf, wywiadowca i szef wywiadu ZWZ-AK „Ostoja”, szef bezpieczeństwa w Kielcach
- (125) 26 V 1894 – ur. **Zygmunt Krysiński** (zm. 22 VIII 1963), proboszcz w Bzinie (obecnie dzielnica Skarżyska- Kamiennej)
- (95) 27 V 1924 - ur. **Jerzy Julian Butwillo** (zm. 18 IV 2009 - 10. rocznica), żołnierz AK Gór Świętokrzyskich, dziennikarz, regionalista, pracował w Rozgłośni Polskiego Radia w Kielcach
- (90) 27 V 1929 – ur. **Czesław Erber** (zm. 16 II 2016), bibliolog, edytor, doktor nauk humanistycznych, związany z Kielcami i Ziemią Świętokrzyską

Czerwiec

- (120) 4 VI 1899 – ur. w Desznie (gm. Nagłowice) **Andrzej Łoś** (zm. 6 IV 1962), komandor podporucznik, dowódca trałowca ORP „Jaskółka” i okrętu podwodnego ORP „Ryś”
- 5 VI – **Święto Województwa Świętokrzyskiego**

- (80) 6 VI 1939 – zm. **Alojzy Gluth-Nowowiejski** (ur. 26 I 1893), żołnierz Polskiej Organizacji Wojskowej i Wojska Polskiego, komendant okręgu POW w Kielcach
- (225) 8 VI 1794 – wojska **Tadeusza Kościuszki** docierają do Kielc i rozbijają obóz
- (95) 8 VI 1924 – ur. **Bogdan Dąbrowski** (zm. 28 III 1993), lekarz, dyrektor szpitala w Morawicy, biegły psychiatra Sądu Biskupiego, Sądu Wojewódzkiego, prokuratury i więziennictwa, pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach
- (20) 9 VI 1999 – zm. **Stanisław Kulczycki** (ur. 23 III 1918), bokser Wojskowego Klubu Kielc, Granatu Kielce i Ludwikowa Kielce, sędzia bokserski, w l. 1955-57 prezes Okręgowego Związku Bokserskiego w Kielcach
- (60) 11 VI 1959 – zm. **Edward Niwiński**, (ur. 4 IX 1887 w Końskich) działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, agitator i organizator kół PPS w Końskich, brał udział w rozbięciu więzienia śledczego w Końskich
- (95) 11 VI 1924 – ur. w Skarżysku- Kamiennej **Tadeusz Matejszczak** (zm. 18 IX 2008), żołnierz AK, zastępca dowódcy plutonu operacyjnego, którego zadaniem były akcje odwetowe za represje społeczeństwa, wykonawca wyroku na Leo Metzy, polskim konfidentem współpracującym z okupantem
- (155) 13 VI 1864 – zm. **Henryk Dembiński** (ur. 16 I 1791 w Strzałkowie, gm. Stopnica), uczestnik wojen napoleońskich, generał powstania listopadowego, dowódca w powstaniu węgierskim, publicysta
- (110) 14 VI 1909 – zm. **Franciszek Brudzyński** (ur. 1 IV 1829 – 190. rocznica), administrator Diecezji Kieleckiej, podczas powstania styczniowego zaprzysięgał powstańców i organizował im manifestacyjne pogrzeby
- (125) 14 VI 1894 – ur. w Końskich **Józef Plużański** (zm. 30 IV 1945), oficer Legionu Puławskiego i Wojska Polskiego
- (135) 15 VI 1884 – ur. w Jędrzejowie **Władysław Puchalski** (zm. 17 V 1936), reżyser i aktor wielu scen teatralnych, m.in. w Warszawie, Łodzi, Katowicach, Wilnie i Petersburgu
- (75) 16 VI 1944 – zm. **Jan Piwnik** (ur. 31 VIII 1912) pseud. „Ponury”, ur. we wsi Janowice k. Ostrowca Świętokrzyskiego, legendarny dowódca oddziału partyzantów Armii Krajowej w Górach Świętokrzyskich, funkcjonariusz Policji Państwowej; patron jednej z ulic w Kielcach i świętokrzyskiej Policji

- (95) 16 VI 1924 – ur. **Janina Stramska** (zm. 31 VIII 2000), poetka z Włoszczowy, wydała tomiki wierszy: „Wiersze sercu bliskie” i „Idę do Ciebie”
- (195) 17 VI 1824 – ur. **Adolf Jabłoński** (zm. 2 V 1887), pamiętnikarz z Krasocina, zesłaniec, uczestnik powstania styczniowego, współpracownik Ignacego Łukaszewicza
- (140) 17 VI 1876 – ur. **Jan Antoni Łęski** (zm. 17 IV 1951), drukarz z Kielc, kierownik drukarni technicznej, gdzie tłoczono m.in. „Gazetę Kielecką”
- (50) 19 VI 1969 – powstanie w Kielcach **Wyższej Szkoły Nauczycielskiej**, w 1973 r. przekształcona w Wyższą Szkołę Pedagogiczną, potem w Akademię Świętokrzyską w 2000 r., a w 2008 w Uniwersytet Humanistyczno - Przyrodniczy Jana Kochanowskiego. Od 2011 r. Uniwersytet Jana Kochanowskiego
- (40) 20 VI 1979 – ur. **Paweł Sobolewski**, piłkarz nożny, zawodnik Korony Kielce
- (80) 20 VI 1939 – zm. **Stanisław Łoś** (ur. 8 X 1865), krzewiciel oświaty rolniczej z Deszna (gm. Nagłowice), inżynier, działacz społeczny
- (140) 21 VI 1879 – ur. w Kielcach **Ludwik Alojzy Szperl** (zm. 29 IV 1944 – **75.** rocznica), chemik, zainicjował w Polsce prace nad działaniem siarki, siarkowodoru i selenowodoru na związki organiczne; historyk badań chemicznych i prezes Polskiego Towarzystwa Chemicznego
- (40) 22 VI 1979 – zm. **Jan Klodawski** (ur. 6 I 1903), członek Zarządu Okręgu PTTK, odznaczony Złotą Honorową Odznaką PTTK i Medalem Aleksandra Janowskiego za krzewienie krajoznawstwa na Kielecczyźnie, pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach
- (250) 22 VI 1769 – ur. we wsi Łowinia (gm. Sędziszów) **Antoni Onufry Bystrzonowski** (zm. 14 II 1848), ksiądz, dziekan katedry wawelskiej, senator Rzeczypospolitej Krakowskiej
- (230) 24 VI 1789 – ur. w Krzcięcicach (gm. Sędziszów) **Jan Chrzyciel Mieroszewski** (zm. 9 XI 1867), dyrektor policji i senator Wolnego Miasta Krakowa, dyrektor teatru, poeta, kolekcjoner
- (30) 25 VI 1989 – zm. **Henryk Smarzyński** (ur. 19 I 1906 w Cegielni, gm. Secemin), wybitny pedagog i nauczyciel akademicki, autor wielu książek m.in.: „Wychowanie rodzinne”, „Podstawowe zagadnienia z dydaktyki szkoły średniej” i artykułów na łamach „Szkoły Zawodowej”, „Nowej Szkoły”

(185) 28 VI 1834 – zm. **Wilhelm Giersch** (ur. ok. 1785), budowniczy, inżynier, w 1823 r. mianowany budowniczym województwa krakowskiego z miejscem urzędowania w Kielcach. Autor wielu projektów budowlanych

(145) 28 VI 1874 – ur. **Leon Wilkoński** (zm. 5 III 1948), kustosz Muzeum Ziemi Sandomierskiej, sandomierski przewodnik, autor art. m.in. „Grób ciałopalny z okresu wczesno rzymskiego z Krakówki pod Sandomierzem”. Pochowany na Cmentarzu Katedralnym w Sandomierzu

Lipiec

(115) 2 VII 1904 – ur. **Juliusz Braun** (zm. 1990), naukowiec z Kielc, ekonomista, prawnik, ekolog

(115) 2 VII 1904 – ur. **Witold Leon Gokieli** (zm. 5 VII 1956), inżynier organizator produkcji uzbrojenia, pracownik Fabryki Amunicji w Skarżysku- Kamiennej; organizował i kierował produkcją warsztatów produkujących materiały bojowe dla jednostek szturmowych i partyzanckich

(210) 3 VII 1809 – przyłączenie Kielc do **Księstwa Warszawskiego**

(15) 5 VII 2004 – zm. **Wojciech Lipiński** (ur. w Bliżynie 12 XI 1920), bohater II wojny światowej, żołnierz Brygady Strzelców Podhalańskich, „Cichociemny”; zastępca wywiadu szefa wywiadu AK w Mińsku - ujawnił zbrodniczą działalność łotewskich rybaków topiących Polaków w Bałtyku

(115) 8 VII 1904 – antyżydowskie wystąpienia w Ostrowcu Świętokrzyskim określane jako **pogrom ostrowiecki**

(30) 9 VII 1989 – ur. **Paweł Kal**, piłkarz nożny, zawodnik *Korony Kielce*, wychowanek klubu, urodzony w Kielcach

(110) 12 VII 1909 - otwarcie **biblioteki Towarzystwa Biblioteki Publicznej w Kielcach** w domu Suligi przy ul. Wesołej 32 - pierwszej biblioteki publicznej w mieście, do której tradycji odwołuje się Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w Kielcach

(215) 13 VII 1804 - ur. w Gromadzicach (gm. Bodzechów) **Jan Nepomucen Młodecki** (zm. 12 IX 1883), emigrant, uczestnik powstania listopadowego

(150) 14 VII 1869 - ur. w Sandomierzu **Kazimierz Dąbrowski** (zm. 1931), przemysłowiec, w latach 20. dyrektor cukrowni Włostów (gm. Lipnik)

- (45) 17 VII 1974 – zm. **Piotr Kalwa** (ur. 18 X 1893), profesor, biskup, kanonista, teolog, notariusz Sądu Biskupiego w Kielcach, doktor honoris causa z teologii
- (115) 19 VII 1904 – ur. **Jerzy Czarniecki** (zm. 13 XII 1939 – **80.** rocznica), najwszechstronniejszy sportowiec kielecki w dwudziestoleciu międzywojennym, trenował piłkę nożną, hokej, lekką atletykę
- (145) 19 VII 1874 – ur. **Waleria Makarewicz** (zm. 23 II 1966), nauczycielka, w 1909 r. otworzyła szkołę żeńską w Ostrowcu Świętokrzyskim, członek PTK
- (175) 20 VII 1844 – ur. **Dominik Anc** (zm. 28 V 1918), adwokat z Jędrzejowa, uczestnik powstania styczniowego
- (130) 21 VII 1889 – ur. **Piotr Wiślicki** (zm. 21 XI 1966) działacz PPS, związany z Kielcami, agitator, działacz Komitetu Narodowego w Kielcach, członek Polskiej Organizacji Wojskowej, (sklep jego żony przy ul. Ruskiej - obecnie Sienkiewicza był w guberni kieleckiej głównym punktem dystrybucji nielegalnych publikacji niepodległościowych)
- (135) 24 VII 1884 – ur. w Kołomaniu (gm. Zagnańsk) **Jan Kwaśniewski** (zm. po 1934), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, uczestnik akcji bojowych, rozbijania carskich urzędów m.in. w Samsonowie, Zagnańsku, Tumlinie, Kołomaniu, Promniku, Smykowie, Łopusznie czy Snochowicach, więziony w Kielcach
- (135) 26 VII 1879 – ur. **Stanisław Płużański** (zm. 1951), inżynier mechanik, jeden z organizatorów Szkoły Rzemieślniczej w Końskich
- (230) 27 VII 1789 – na mocy ustawy podjętej przez Sejm Wielki, **Kielce, Bodzentyn, Daleszyce** i kilka innych miejscowości przeszły na własność Rzeczypospolitej
- (20) 27 VII 1999 – zm. **Jan Górecki** (ur. 1924 – **95.** rocznica), regionalista, fotografik i działacz społeczny z Pińczowa
- (150) 27 VII 1869 – ur. w Machorach (gm. Ruda Maleniecka) **Artur Gliszczyński** (zm. 18 X 1910), dziennikarz, humorysta i satyryk, ps. Glizda, Argus
- (25) 27 VII 1994 – zm. **Feliks Bernas** (ur. 7 IV 1923), bohater II wojny światowej, uczestnik powstania warszawskiego, związany ze Skarżyskiem, gdzie działał w konspiracji
- (20) 27 VII 1999 – zm. **Maria Dąbrowska** (ur. 21 I 1906), działaczka społeczna z Węgleszyna (gm. Oksa), posłanka na sejm

- (170) 28 VII 1849 – ur. **Tadeusz Stryjeński** (zm. 3 VI 1943), architekt, w latach 90. XIX wieku realizował w Kazimierzy Wielkiej projekty przebudowy cukrowni „Łubna”
- (80) 29 VII 1939 – ur. **Witold Baran**, lekkoatleta z Chmielowa (gm. Bodzechów), wicemistrz Europy w biegu na 1500 metrów, 7-krotny Mistrz Polski, uczestnik Igrzysk Olimpijskich w Tokio w 1964 r.
- (145) 30 VII 1874 – ur. **Jarosław Marian Wojciechowski** (19 X 1942), architekt, zrealizował wiele projektów na terenie województwa świętokrzyskiego
- (125) 31 VII 1894 – ur. w Bliżynie **Kazimierz Morris** (zm. po 1939), działacz niepodległościowy, w czasie I wojny światowej służył w Wojsku Polskim jako artylerzysta, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej
- (75) 31 VII 1944 – ur. **Marian Forma**, kolarz z Kielc, jeden z najwybitniejszych polskich kolarzy szosowych lat 60-tych, reprezentował barwy SHL Kielce, działacz Polskiego Związku Kolarskiego

Sierpień

- (470) 2 VIII 1549 – ur. w Ćmielowie **Krzysztof Mikołaj Radziwiłł** (zm. 28 II 1616), marszałek wielki litewski, wojewoda trocki, wojewoda wileński, pierwszy ordynat na Nieświeżu
- (115) 4 VIII 1904 – ur. w Małoszycach k. Opatowa **Witold Gombrowicz** (zm. w nocy z 24 na 25 VII 1969 – **50.** rocznica), wybitny prozaik, eseista, dramaturg, od 9 października 2009 r. patron Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach
- (100) 5 VIII 1919 – zm. **Jan Daszewski** (ur. 16 V 1859 – **165.** rocznica), lekarz, działacz społeczny i oświatowy, współzałożyciel pierwszej biblioteki publicznej w Kielcach, założyciel Kieleckiego Towarzystwa Przeciwgruźliczego i kieleckiego Towarzystwa Biblioteki Publicznej
- (75) 7 VIII 1944 – zm. **Tadeusz Jachimowski** (ur. 12 II 1892 w Kazimierzy Małej, gm. Kazimierza Wielka), ksiądz, pułkownik Wojska Polskiego, naczelny kapelan Sokolstwa Wojska Polskiego, kapelan Armii Krajowej
- (50) 8 VIII 1969 – zm. **Stanisław Padło** (ur. 20 IX 1910), pseud. „Niebora”, dowódca Armii Krajowej na Ponidziu
- (60) 8 VIII 1959 – ur. **Zbigniew Trzaskowski**, poeta, wydawca, duszpasterz, prof. Uniw. Jana Kochanowskiego w Kielcach

- (95) 10 VIII 1924 – ur. **Ludmiła Bożena Stefanowska** (zm. 28 X 1943), żołnierz, łączniczka AK, związana ze Skarżyskiem- Kamienną
- (110) 11 VIII 1909 – zm. **Bolesław Anc** (ur. 1841 r., uczestnik powstania styczniowego, inżynier pochodzący z Jędrzejowa
- (385) 13 VIII 1634 – zm. **Zygmunt Kazanowski** h. Grzymała (ur. 1563), żołnierz, wychowawca królewicza Władysława IV Wazy, Marszałek nadworny koronny królów Stefana Batorego i Jana III Sobieskiego, mistrz sztuki wojennej
- (115) 16 VIII 1904 – zm. **Zofia Wielowieyska** (ur. 18 XI 1868 w Sancygniowie), ziemianka i działaczka katolicka, związana z Sancygniowem (gm. Działoszyce)
- (85) 17 VIII 1934 – zm. **Wilhelm Palisa** (ur. 12 VIII 1843), powstaniec styczniowy, technik, dyrektor wielkiego pieca Zakładów żelaznych i Stalowych „Skarżysko”
- (110) 18 VIII 1909 – ur. **Władysław Jasiński** (zm. 9 I 1943), ps. Jędrus, harcerz, założyciel i dowódca działającego w okolicach Sandomierza oddziału partyzanckiego „Jędrusie”
- (220) 18 VIII 1799 – ur. **Jacek Lipski** (zm. 23 IV 1872), mechanik, konstruktor górniczy, pracownik Dyrekcji Głównej Górniczej w Kielcach, współtwórca tajnego Bractwa Burszów i Szpaków Kieleckich
- (140) 19 VIII 1879 – ur. **Aleksander Bastrzykowski** (zm. 25 III 1958), ksiądz związany z Sandomierzem, autor książek i artykułów o tematyce regionalnej
- (15) 20 VIII 2004 – zm. **Zdzisław Małys** (ur. 25 X 1933), przewodnik świętokrzyski, prezes Koła Przewodników Świętokrzyskich w Kielcach, członek Zarządu Okręgu PTTK w Kielcach, odznaczony Złotą Honorową Odznaką PTTK, pochowany na Cmentarzu Komunalnym w Kielcach-Cedzynie
- (70) 21 VIII 1949 – ur. **Ryszard Kasperek**, trener lekkiej atletyki z Pińczowa, wychowawca młodzieży, w latach 1981-85 prezes Okręgowego Związku Lekkiej Atletyki, odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, nagrodą „Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej”, laureat Nagrody Prezydenta Miasta Kielce w 1997
- (65) 21 VIII 1954 – zm. **Karol Bukowski** (ur. 10 III 1871 w Michałowicach, gm. Czarnocin), działacz społeczny, ziemianin związany z gminą Czarnocin

- (140) 21 VIII 1879 – ur. **Józef Chmielewski** (zm. po 1931), działacz PPS, ps. Siano, urodzony i związany ze Stąporkowem
- (135) 28 VIII 1884 – ur. **Jan Dzienniak** (zm. 30 IX 1942), działacz PPS na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego, ps. Wanda, zginął z rąk hitlerowców, powieszony w masowej egzekucji na ostrowieckim rynku
- (150) 28 VIII 1869 – ur. w Opatowie **Kazimierz Karol Milicer** (zm. po 1939), budowniczy, główny inżynier w trakcie przebudowy warszawskiego węzła kolejowego, budował także fortyfikacje wokół Warszawy i Brześcia Litewskiego
- (120) 29 VIII 1899 – zm. **Feliks Rybarski** (ur. 9 V 1845 w Tokarni), nauczyciel i historyk uczący w kieleckich szkołach

Wrzesień

- (110) 2 IX 1909 – ur. **Stefan Grzywaczewski** (zm. 16 II 2000), nestor kieleckiej palestry
- (145) 4 IX 1874 – ur. **Franciszek Dominik Loeffler** (zm. 24 II 1919 – **100.** rocznica), działacz PPS, w latach 1914-17 redaktor tygodnika „Ziemia Kielecka”, współorganizator Biblioteki Publicznej w Kielcach
- (5) 6 IX 2014 – zm. **Jan Naumiuk** (ur. 24 XI 1932), polski historyk, wieloletni dyrektor Instytutu Nauk Społecznych na Politechnice Świętokrzyskiej, w latach 1988 do 1990 przewodniczył Okręgowej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Kielcach
- (30) 7 IX 1989 – zm. **Halina Szczygłowska** (ur. 16 II 1922), harcerka, sanitariuszka, w czasie II wojny światowej organizowała w Kielcach szkolenia sanitariuszek
- (155) 8 IX 1864 – ur. **Stefan Henryk Tomaszewski** (zm. 22 II 1924 – **95.** rocznica), prawnik i działacz Stronnictwa Demokratyczno-Narodowego, wielki kielecki społecznik, członek Towarzystwa Kredytowego miasta Kielc, organizował też nielegalne zjazdy nauczycieli powiatu kieleckiego
- (80) 8 IX 1939 – ur. **Andrzej Grabiwoda** (zm. 10 II 2003), kielecki malarz i architekt wnętrz

- (105) 9 IX 1914 – ur. **Walenty Wójcik** (zm. 22 XI 1990), biskup, dziekan kapituły katedralnej w Sandomierzu, wykładowca sandomierskiego Seminarium Duchownego
- (155) 10 IX 1864 – zm. **Jan Ledóchowski** (ur. 23 VI 1791), poseł na Sejm Królestwa Polskiego z powiatu jędrzejowskiego, działacz emigracyjny
- (160) 13 IX 1859 – ur. **Michał Rawita-Witanowski** (zm. 25 II 1943), badacz przeszłości Chęcin i regionalista
- (75) 13 IX 1944 – zm. **Tadeusz Dybczyński** (ur. 1886), krajoznawca, jeden z pierwszych przewodników świątokrzyskich autor wielu przewodników po regionie
- (130) 17 IX 1889 – ur. **Jadwiga Wanda Zumft-Bobowska** (zm. 22 XI 1954 – **65.** rocznica), działaczka społeczna i konspiracyjna, nauczycielka, związana ze Skarżyskiem-Kamienną, gdzie uczyła w gimnazjum i, w czasie wojny, organizowała pomoc dla uciekinierów, przesiedleńców i rannych
- (75) 21 IX 1944 – zm. **Wojciech Szczepaniak** (ur. 30 VI 1927), harcerz Szarych Szeregów, żołnierz AK, pseud. „Lwowiak”; Jego imię nosi jedna z ulic w Kielcach, Szkoła Podstawowa nr 29 i Gimnazjum nr 26 oraz drużyna harcerska; na kieleckim Stadionie w miejscu jego rozstrzelania znajduje się symboliczna mogiła
- (80) 21 IX 1939 – zm. **Apoloniusz Kędzierski** (ur. 1 VII 1861), malarz z Suchedniowa
- (80) 22 IX 1939 – ur. **Marian Kasprzyk**, pięściarz z Kołomania (gm. Zagnańsk), dwukrotny medalista olimpijski (brąz na Olimpiadzie w Rzymie w 1960 i złoto na Olimpiadzie w Tokio w 1964)
- (110) 22 IX 1909 – ur. w Wodzisławiu **Halina Wacława Sławińska** (zm. 1 I 2004 – **15.** rocznica), nauczycielka, publicystka, działaczka społeczno-oświatowa
- (5) 22 IX 2014 – zm. **Maria Kizskurno**, twórczyni, choreograf i wieloletni kierownik artystyczny Zespołu Akrobatyczno - Rewiowego "Trzpioty" działającego przy Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach
- (130) 23 IX 1889 – ur. **Edward Rutkiewicz** (zm. 26 X 1941) działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, związany z Kielcami, brał udział w licznych akcjach bojowych, zamordowany w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu

(135) 26 IX 1884 – ur. w Kielcach **Edward Robert Taylor** (zm. 1964 – 55. rocznica), ekonomista, współzałożyciel Towarzystwa Ekonomistów i Statystyków Polskich, jeden z najwybitniejszych w Polsce przedstawicieli nurtu neoklasycznego z ekonomii

(195) 27 IX 1824 – ur. w Przyborowie (gm. Bodzechów) **Jan Ambroź** (zm. po 1931), działacz PPS, pseud. Franek

(135) 29 IX 1884 – ur. **Wacław Biernacki** (zm. 25 V 1957), działacz PPS, uczestnik I i II wojny światowej, internowany w Rumunii, związany z Kielcami

(145) 29 IX 1874 – zm. **Marcin Badeni** (ur. 1751), mąż stanu okresu Księstwa Warszawskiego i Królestwa Okręgowego, działacz gospodarczy, właściciel dóbr w Bejskach

Październik

(135) 2 X 1884 – ur. **Stanisław Karol Kęcki** (zm. po 1910), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, kielecki szewc, jego mieszkanie stanowiło magazyn broni, wydawnictw partyjnych oraz miejsce zamieszkania instruktorów bojowych

(150) 2 X 1869 – ur. **Jan Jakub Gay** (ur. 1 XII 1803), architekt, jeden z czołowych budowniczych Warszawy w okresie autonomii Królestwa, autor projektu szpitala w Busku (obecnie sanatorium)

(450) 4 X 1569 – zm. **Mikołaj Rej** (ur. 4 II 1505) z Nagłowic, poeta, prozaik, czołowy przedstawiciel literatury renesansowej w Polsce

(110) 5 X 1909 – ur. w Krasnej (gm. Stąporków) **Leon Pająk** (zm. 26 XI 1990), brał udział w obronie Polskiej Wojskowej Składnicy Tranzytowej w Gdańsku na Westerplatte, dowódca placówki „Prom”, żołnierz II Korpusu dowodzonego przez gen. Andersa, odznaczony orderem Virtuti Militari i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski

(175) 6 X 1844 – ur. **Ludwik Kazimierz Plater-Broel** (zm. 22 IX 1909 – 120. rocznica), hrabia, ziemianin przemysłowiec, właściciel wielu posiadłości ziemskich w regionie świętokrzyskim, w których intensywnie rozwijał produkcję żelaza. Znamca i propagator hutnictwa wielkopiecowego

(10) 9 X 2009 – uroczystość nadania imienia Witolda Gombrowicza **Wojewódzkiej**

Bibliotece Publicznej w Kielcach

(130) 11 X 1889 – ur. w Kielcach **Cecylia Stodółkiewicz-Fiolek** (zm. po 1938), działaczka Polskiej Partii Socjalistycznej, kolportowała wydawnictwa PPS, organizowała pomoc dla więźniów politycznych w Kielcach, rozprowadzała broń na akcje, a w jej mieszkaniu był punkt kontaktowy

(45) 12 X 1974 – zm. **Michał Basa** (ur. 4 IX 1912), poeta ludowy, prozaik z Tarczka (gm. Pawłów); w jego twórczości znaleźć można wątki regionalne

(155) 14 X 1864 – ur. w Strawczynie **Stefan Żeromski** (zm. 20 XI 1925), powieściopisarz, nowelista, dramaturg, publicysta

(120) 14 X 1899 – ur. **Daniel Olech** (zm. 13 VI 1973), członek, potem przewodniczący Tajnej Komisji Egzaminacyjnej. W Jego domu w Pińczowie odbywało się tajne nauczanie i egzaminy maturalne w latach II wojny światowej

(140) 14 X 1879 – ur. w Wąchocku **Jan Kolbicz** (zm. po 1932), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, agitator, kolporter wydawnictw partyjnych

(75) 15 X 1944 – zm. **Stanisław Suchorowski** (ur. 14 IX 1902), miłośnik folkloru, nauczyciel, zbieracz pieśni ludowych, kompozytor, badacz obrzędów ludowych na terenie województwa świętokrzyskiego

(110) 16 X 1909 – ur. **Ryszard Moryciński** (zm. 10 IX 1988), muzyk kieleckiej filharmonii, pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach

(70) 19 X 1949 – ur. **Andrzej Szołowski**, lekkoatleta z Kielc, trener lekkiej atletyki klasy mistrzowskiej, międzynarodowy instruktor narciarski, współzałożyciel klubu „Akwedukt” Kielce

(90) 19 X 1929 – ur. **Zbigniew Rubinowski** (zm. 10 II 1997), geolog, taternik z Kielc, prezes Kieleckiego Towarzystwa Naukowego, kierownik Sekcji Geologiczno-Geograficznej KTN-u, autor wielu publikacji naukowych z dziedziny geologii i ochrony przyrody

(135) 20 X 1884 – ur. **Józef Kobiałko** (zm. VI 1941), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, brał udział wielu akcjach bojowych na terenie Kielc – zamachach na prowokatorów, urzędników, w czasie drugiej wojny światowej aresztowany przez gestapo, wywieziony do Oświęcimia i rozstrzelany

- (45) 24 X 1974 – zm. **Barbara Stefania Kossuth** (ur. 4 XII 1887), poetka, tłumaczka, nauczycielka, działaczka Towarzystwa Biblioteki Publicznej w Kielcach
- (110) 25 X 1909 – ur. **Jan Marcinkowski** (zm. 9 I 1948), urzędnik, porucznik artylerii, obrońca twierdzy Modlin, żołnierz AK, pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach
- (110) 25 X 1909 – zm. pułkownik **Stanisław Gumowski** (ur. 24 IX 1898), żołnierz 1. Pułku Artylerii Legionów, uczestnik wojny 1920 r., żołnierz KOP, II z-ca dowódcy 3 Brygady Strzelców Karpackich, odznaczony Srebrnym Krzyżem Virtuti Militari, pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach
- (35) 27 X 1984 – ur. **Michał Jurecki**, piłkarz ręczny, zawodnik Vive Targi Kielce, wielokrotny reprezentant Polski
- (75) 31 X 1944 – zm. **Helena Wolff** ps. „dr Anka” (ur. 2 III 1915), lekarka, żołnierz AK ze Starachowic

Listopad

- (85) 2 XI 1934 – ur. **Józef Wójcik** (zm. 16 II 2014), duchowny rzymskokatolicki, ksiądz infułat w diecezji radomskiej, wielokrotny więzień sumienia w czasach PRL, były proboszcz parafii św. Andrzeja w Suchedniowie
- (80) ok. 2 XI 1939 – zm. **Stefan Artwiński** (ur. 11 VII 1863), prezydent Kielc w latach 1934 - 1939, zamordowany przez hitlerowców
- (155) 2 XI 1864 – ur. **Pelagia Radziwiłł** (zm. 25 I 1929 – 90. rocznica), księżna, działaczka społeczna, współorganizatorka na terenie guberni kieleckiej Koła Stowarzyszeń Zjednoczonych Ziemianek, jednego z pierwszych w Królestwie Polskim
- (30) 2 XI 1989 – zm. **Stanisław Jeżewski** (ur. 30 VIII 1898), nauczyciel, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej, jeden z założycieli PTTK w Ostrowcu Świętokrzyskim, wielokrotnie odznaczany
- (60) 3 XI 1959 – zm. **Jan Samsonowicz** (ur. 14 IX 1888), pedagog z Ostrowca Świętokrzyskiego, geolog, profesor lwowskich i warszawskich uniwersytetów zasłużony badacz historii geologicznej Gór Świętokrzyskich, odkrywca kopalni krzemieni w Krzemionkach Opatowskich

- (130) 3 XI 1889 – zm. **Teodozja Jakowicka-Federici** (ur. 18 VI 1835), śpiewaczka operowa, sopranistka, urodzona w majątku Ulmanówka koło Kielc
- (55) 4 XI 1964 – zm. **Jan Kwapiński** (ur. 12 XI 1885), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, związany z Ostrowcem Świętokrzyskim
- (230) 5 XI 1789 – ur. **Karol Różycki** (zm. 12 IX 1870), uczestnik powstania listopadowego na Kielecczyźnie, dowódca pułku Jazdy Wołyńskiej, emigrant, towiańczyk
- (15) 5 XI 2004 – zm. **Jan Koprowski** (ur. 10 II 1918) z Pokrzywnicy, prozaik, poeta, publicysta, tłumacz
- (50) 6 XI 1969 – ur. **Dorota Kot**, poetka z Kielc, wydała tomik wierszy pt. „Zaufać nocy”
- (135) 7 XI 1884 – ur. **Stanisław Niesiołowski** (zm. po 1939), artysta malarz z Kielc, portrecista. Namalował wiele portretów znanych osobistości ze świata kultury i polityki
- (60) 8 XI 1959 – ur. **Małgorzata Adamik-Okupniak**, paraolimpijka, pływaczka, wychowanka Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Busku-Zdroju, zdobywczyni złotych medali na Igrzyskach Paraolimpijskich w Arnheim (1980), Stoke Madeville (1984) i Seulu (1988)
- (180) 8 XI 1839 – zm. **Marceli Królikiewicz** (ur. 30 X 1791), inżynier górniczy, profesor Szkoły Akademiczno-Górnicej w Kielcach, naczelnik zakładów górnichohutniczych Okręgu Zachodniego Królestwa Polskiego
- (90) 10 XI 1929 – zm. **Grzegorz Augustynik** (ur. 25 XI 1847), ksiądz, teolog i społecznik, związany z Kielcami i Włoszczową, honorowy obywatel Włoszczowy
- (55) 10 XI 1964 – ur. **Michał Gębura**, piłkarz Staru Starachowice, Błękitnych Kielce, Siarki Tarnobrzeg, Lecha Poznań, dwukrotny mistrz Polski, trzykrotny reprezentant kraju, najlepszy piłkarz 75-lecia Świętokrzyskiego Związku Piłki Nożnej
- (135) 10 XI 1884 – ur. **Zofia Nałkowska** (zm. 17 XII 1954 – 65. rocznica), pisarka, działaczka oświatowa, związana m.in. z Kielcami, gdzie pisała artykuły i redagowała pismo „Echa Kieleckie”, była też jedną z inicjatorek powołania Czytelni Naukowej i pracowała na rzecz pomocy dla więźniów politycznych

- (130) 11 XI 1889 – ur. **Kazimierz Wydrychiewicz** (zm. po 1931), żołnierz Polskiej Organizacji Wojskowej, sekretarz Sądu Pokoju w Pińczowie, komendant placówki Wojska Polskiego w Pińczowie
- (105) 11 XI 1914 – ur. **Stanisław Skorupka**, żołnierz AK, twórca pistoletu „KIS” (data śmierci nieznana)
- (115) 12 XI 1904 – zm. **Antoni Borkowski** (ur. 13 XII 1825 w Korytnicy), urzędnik, pracownik Izby Skarbowej w Kielcach, kolekcjoner sztuki, pamiętnikarz, pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach
- (95) 13 XI 1904 – ur. w Skarżysku-Kamiennej **Stanisław Sławiński** (zm. 16 IV 1989 – 30. rocznica), inżynier, regionalista,
- (215) 14 XI 1804 – ur. w Katuszowie (gm. Szydłów) **Leopold Mazaraki** (zm. 16 III 1846), oficer powstania listopadowego, emigrant
- (105) 16 XI 1914 – ur. **Julian Jaworz-Dutka**, działacz społeczny, współorganizator ośrodka narciarskiego w Kielcach, długoletni prezes Świętokrzyskiego Związku Narciarskiego, inicjator budowy skoczni narciarskiej w Tumlinie, odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski
- (30) 17 XI 1989 – zm. **Irena Służewska** z d. Witkowska (ur. 11 XI 1913 w Skarżysku-Kamiennej), wybitny pedagog, nauczycielka tajnych kompletów
- (40) 18 XI 1979 – zm. **Piotr Ignacy Sobczyk** (ur. 10 VII 1887 w Piaskach, gm. Jędrzejów), inżynier rolnik, poseł na Sejm RP, pionier aklimatyzacji ryżu w polskich warunkach krajowych
- (100) 22 XI 1919 – ur. **Wanda Pomianowska** (zm. 3 XII 2003 r. w Radkowicach, gm. Pawłów), dialektolog, działaczka społeczna, wykładowca w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Kielcach
- (35) 24 XI 1984 – zm. **Jan Bernasiewicz** (ur. 1 VI 1908), samorodny artysta ludowy, rzeźbiarz, twórca plenerowej galerii drewnianych rzeźb w Jaworzni-Gniewcach
- (85) 27 XI 1934 – zm. **Bolesław Kabala** (ur. 18 VII 1876), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, brał udział w akcjach bojowych w rejonie Bodzechowa i Ostrowca Świętokrzyskiego, skazany na dożywotnie zesłanie na Syberię

(205) 29 XI 1814 – ur. **Seweryn Borkiewicz** (zm. 13 IV 1874 – **145.** rocznica), filozof, literat, nauczyciel, autor artykułów publikowanych w „Gazecie Kieleckiej”

Grudzień

(140) 1 XII 1879 – ur. **Jan Konarski** (zm. 19 XI 1942), ziemianin, podczas pierwszej wojny światowej należał do Komitetu Obywatelskiego i Ratunkowego w Sandomierzu, prezes Sandomiersko-Opatowskiego Związku Ziemian w Warszawie

(75) 2 XII 1944 – zm. **Józef Pękalski** (ur. 20 III 1908), bibliotekarz z Jędrzejowa

(110) 4 XII 1909 – zm. **Józef Borkowski** (ur. 1878 w Kielcach), czołowy kielecki kolarz, jeden z pionierów tej dyscypliny na przełomie XIX i XX wieku

(215) 6 XII 1804 – ur. **Józef Mikołaj Wiślicki** (zm. 1887), powieściopisarz, publicysta, krytyk muzyczny, związany z Kielcami

(70) 8 XII 1949 – ur. w Kaczynie (gm. Daleszyce) **Henryk Januszek**, kolarz kieleckich klubów, wielokrotny medalista mistrzostw Polski

(150) 8 XII 1869 – ur. w Słupi Nadbrzeżnej (gm. Tarłów) **Adam Kmieć** (zm. po 1931), działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, pracownik Zakładów Górniczo-Hutniczych w Starachowicach, brał udział w akcjach bojowych

(135) 9 XII 1884 – ur. w Sandomierzu **Konrad Stanisław Budhoski** (zm. po 1939), działacz PPS, działał w Rytwianach, Opatowie i Pacanowie

(135) 9 lub 10 XII 1889 – zm. **Mieczysław Bierzyński** (ur. 1857), dziennikarz, literat, nowelista o pseudonimie Mieczysław Czerneda, pochodzący z Kielc

(40) 10 XII 1979 – zm. **Czesław Jakóbkiewicz** (ur. 15 XII 1915), członek Związku Walki Zbrojnej, Armii Krajowej, po II wojnie światowej radny MRN w Kielcach, przewodniczący sekcji komisji Budownictwa, prezes Stowarzyszenia Elektryków Polskich, przewodniczący Okręgowej Komisji Historii i Muzealnictwa Związku Straży Pożarnej

(390) 13 XII 1629 – zm. **Mikołaj Oleśnicki** (ur. 30 VII 1558 w Chmielniku), poseł na sejm, działacz reformacyjny, kasztelan małogoski i radomski, wojewoda lubelski

- (130) 13 XII 1889 – ur. w Mircu **Jan Dębski** (zm. 5 VIII 1976), działacz PSL, odznaczony m.in. Krzyżem Walecznych i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski
- (120) 14 XII 1899 – ur. **Adam Bień** (zm. 4 III 1998), pisarz z Ossali (gm. Osiek), prawnik, działacz ruchu ludowego, sądzony w moskiewskim procesie szesnastu publicysta, wydał m.in.: „Listy z Łubianki”, „Bóg wysoko – dom daleko”, „Wyprawa moskiewska”
- (150) 15 XII 1869 – zm. **Ludwik Bukowiecki** (ur. 1836), doktor medycyny, uczestnik powstania styczniowego, kierował urządzonym przez siebie szpitalem polowym w obozie Langiewicza pod Wąchockiem, uczestniczył w obronie Świętego Krzyża
- (115) 16 XII 1904 – ur. **Edmund Wielosław Ginter** (zm. 31 III 1988), żołnierz Armii Krajowej, prowadził tajne nauczanie w powiecie opatowskim, prezes oddziału PTTK w Ostrowcu Świętokrzyskim, opiekun walcowni w Nietulisku oraz kościołów i cmentarzy w Kunowie i Szewnie
- (45) 17 XII 1974 – ur. w Busku-Zdroju **Adam Jarubas**, w latach 2006-2018 marszałek województwa świętokrzyskiego
- (245) 18 XII 1774 – ur. **Tomasz Święcki** (zm. 5 lub 6 IX 1837), prawnik, historyk, autor książki „Opis starożytnej Polski”, dzięki której uznano go za jednego z wybitniejszych badaczy polskiej przeszłości, pochowany na cmentarzu w Busku-Zdroju
- (90) 19 XII 1929 – ur. **Wacława Zimoląg-Szczepańska**, autorka wspomnień, tłumaczka, publicystka z Włoszczowy, wydała m.in.: „Stare kieleckie ścieżki”, „Studencka miłość”, „Mężczyzna czy ryba przynosi szczęście?: włoszczowskie szkice”
- (30) 19 XII 1989 – zm. **Anna Morąg-Prokop** (ur. 9 II 1958), harcmistrzyni ZHP, działaczka PTTK, przewodnik świętokrzyski, pochowana na Cmentarzu Komunalnym w Cedzynie
- (155) 22 XII 1864 – ur. **Julian Tolłoczko** (zm. 4 V 1922), współdziałowiec i administrator Towarzystwa Akcyjnego Fabryk Cukru i Rafinerii „Łubna” i „Szreniawa” w Kazimierzy Wielkiej, znacznie poprawił stan techniczny

fabryki i jakość produkowanego cukru, jeden z współtwórców i organizatorów przemysłu cukrowniczego II RP, patron szpitala w Pińczowie

- (20) 23 XII 1999 – zm. **Ewa Piotrowska** (ur. 2 XI 1937), historyk, pedagog, bibliotekarka, kierownik Działu Zbiorów Specjalnych i Czytelni Czasopism Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach
- (140) 23 XII 1879 – ur. w Bilczy **Józef Kruk** (zm. 17 II 1964 – 55. rocznica), nauczyciel, starosta jędrzejowski, senator RP
- (125) 24 XII 1894 – ur. **Zygmunt Hempel** (zm. 5 VIII 1944 – 75. rocznica), działacz niepodległościowy, współorganizator Organizacji Młodzieży Narodowej w Kielcach
- (370) 25 XII 1649 – zm. **Adam Kazanowski** h. Grzymała (ur. 1599 – 420. rocznica), marszałek nadworny koronny, pochodził z województwa sandomierskiego, współautor wszystkich ważniejszych planów politycznych Władysława IV Wazy
- (140) 25 XII 1879 – ur. **Katarzyna Zaborowska** (zm. 5 V 1967) „Kaśka spod Łysicy”, poetka ludowa (analfabeta) ur. w Wilkowie (gm. Bodzentyn); Jej wiersze ukazały się drukiem dzięki staraniom Wandy Pomianowskiej w zbiorze „O ojczyznę troska”
- (110) 27 XII 1909 – ur. **Jan Pazdur** (zm. 18 XII 2003), historyk, profesor specjalizujący się w historii kultury materialnej, autor ponad 200 prac naukowych, związany z Kielcami
- (35) 27 XII 1984 – ur. **Mateusz Jachlewski**, piłkarz ręczny, zawodnik Vive Targi Kielce, reprezentant Polski
- (125) 28 XII 1894 – ur. **Franciszek Tatkowski** (zm. 16 I 1940), burmistrz Skarżyska (1934-1940), członek organizacji „Orla Białego”, zginął podczas bombardowania Skarżyska
- (210) 29 XII 1809 – zm. **Stanisław Bartłomiej Małachowski** h. Nałęcz (ur. 23 VIII 1736 w Końskich), marszałek sejmiku 4-letniego
- (20) 30 XII 1999 – zm. **Stefan Saltarski** (ur. 29 VIII 1913), długoletni opiekun i gospodarz stadionu sportowego przy ul. Ściegiennego w Kielcach

(125) 31 XII 1894 – ur. **Karol Schuberth** (zm. 1940), kapitan Wojska Polskiego, nauczyciel, właściciel i dyrektor tartaku „Ekonomia” w Skarżysku-Kamiennej, zamordowany przez NKWD w Charkowie

INNE ROCZNICE REGIONALNE

(95) 1924 – założono Miejski Klub Sportowy Orlicz Suchedniów

(95) 1924 – powstało w Kielcach Liceum Ogólnokształcące im. ks. Piotra Ściegiennego

(90) 1929 – założono Miejski Klub Sportowy KSZO Ostrowiec Świętokrzyski

(85) 1934 – założono Miejski Ludowy Klub Sportowy Partyzant Wodzisław

(85) 1934 – po raz pierwszy odbył się Rajd Świętokrzyski

(60) 1959 – założono Klub Sportowy Świt Starachowice

(55) 1964 – oddano do użytku halę widowiskowo – sportową przy ulicy Żytniej w Kielcach

(45) 1974 – założono Gminny Klub Sportowy Nowiny

(40) 1979 – powstał Świętokrzyski Związek Zapaśniczy

POLSKA

Styczeń

(90) 1 I 1929 – ur. **Zbigniew Nienacki** (zm. 23 IX 1994 – **25.** rocznica), powieściopisarz, autor sztuk scenicznych

(75) 1 I 1944 – ur. **Zdzisław Ambroziak** (zm. 23 I 2004 – **15.** rocznica), polski siatkarz i zasłużony dziennikarz sportowy

(5) 5 I 2014 – zm. **Władysław Serczyk** (ur. (23 VII 1935), polski historyk zajmujący się historią Ukrainy, Rosji oraz historią stosunków polsko-kozackich i polsko-ukraińskich

- (125) 8 I 1894 – ur. **Rajmund Maria Kolbe** (zm. 14 VIII 1941), franciszkanin, o. Maksymilian, święty, oddał życie za innego współwięźnia w obozie w Auschwitz
- (135) 8 I 1884 – ur. **Kornel Makuszyński** (zm. 31 VII 1953), powieściopisarz, krytyk
- (85) 14 I 1934 – ur. **Marek Hłasko** (zm. 14 VI 1969 – 50. rocznica), powieściopisarz
- (150) 15 I 1869 – ur. **Stanisław Wyspiański** (zm. 28 XI 1907), dramaturg, poeta, malarz
- (170) 18 I 1849 – ur. **Aleksander Świętochowski** (zm. 25 IV 1938), publicysta, pisarz, główny ideolog polskiego pozytywizmu
- (40) 19 I 1979 – zm. **Włodzimierz Puchalski** (ur. 6 III 1908), fotografik, filmowiec, przyrodnik
- (145) 21 I 1874 – ur. **Wincenty Witos** (zm. 31 X 1945), przywódca ruchu ludowego, premier w latach 1920-21, 1923 i 1926, publicysta
- (130) 23 I 1889 – zm. **Ignacy Domeyko** (ur. 3 VII 1802), geolog
- (85) 24 I 1934 – ur. **Stanisław Grochowiak** (zm. 2 IX 1976), poeta, dramaturg
- (55) 26 I 1964 – zm. **Xawery Dunikowski** (ur. 24 XI 1875), rzeźbiarz
- (20) 27 I 1999 – zm. **Jerzy Turowicz** (ur. 10 XII 1912), redaktor naczelny „Tygodnika Powszechnego”
- (65) 28 I 1954 – zm. **Eugeniusz Romer** (ur. 3 II 1871), geograf, klimatolog, twórca współczesnej kartografii polskiej
- (110) 29 I 1909 – ur. **Hanna Zdzitowiecka** (zm. 25 IV 1973), prozaik, popularyzator wiedzy przyrodniczej dla dzieci i młodzieży
- (170) 30 I 1849 – ur. **Piotr Wawrzyniak** (zm. 9 XI 1910), ksiądz, działacz gospodarczy i społeczny w zaborze pruskim

Luty

- (110) 2 II 1909 – ur. **Jerzy Młodziejowski** (zm. 7 V 1985), kompozytor, dyrygent, popularyzator muzyki
- (95) 3 II 1924 – ur. **Andrzej Szczypiorski** (zm. 16 V 2000), prozaik, autor powieści sensacyjnych
- (110) 8 II 1909 – zm. **Mieczysław Karłowicz** (ur. 11 XII 1876), kompozytor, taternik

- (100) 14 II 1909 – zm. **Wiktor Teofil Gomulicki** (ur. 17 X 1848), poeta, powieściopisarz, publicysta, kolekcjoner
- (80) 16 II 1939 – ur. **Czesław Niemen** (zm. 17 I 2004 – **15.** rocznica), muzyk, multiinstrumentalista, kompozytor, piosenkarz i autor piosenek
- (115) 17 II 1904 – ur. **Józef Chałasiński** (zm. 5 XII 1979 – **40.** rocznica), profesor, socjolog kultury i myśli społecznej
- (10) 18 II 2009 – zm. **Kamila Skolimowska** (ur. 4 XI 1982), polska lekkoatletka, uprawiająca rzut młotem, mistrzyni olimpijska
- (125) 20 II 1894 – ur. **Jarosław Iwaszkiewicz** (zm. 2 III 1980), prozaik, poeta, eseista, tłumacz
- (5) 22 II 2014 - **Stanisław Marian Zajączkowski** (ur. 7 VII 1931), historyk specjalizujący się w historii Polski średniowiecznej
- (160) 23 II 1859 – zm. **Zygmunt Krasiński** (ur. 19 II 1812), poeta, dramaturg
- (5) 23 II 2014 – zm. **Tadeusz Chyła** (ur. 30 X 1933), polski piosenkarz, kompozytor i gitarzysta, wykonawca satyrycznych ballad i piosenek

Marzec

- (110) 6 III 1909 – ur. **Stanisław Jerzy Lec** (zm. 7 V 1966), poeta i satyryk
- (110) 13 III 1909 – ur. **Lucjan Szenwald** (zm. 22 VIII 1944 – **75.** rocznica), poeta
- (225) 14 III 1794 – ur. **Józef Bem** (zm. 10 XII 1850), generał wojsk polskich, węgierskich i tureckich
- (110) 21 III 1909 – ur. **Zdzisław Skowroński** (zm. 24 XII 1969 – **50.** rocznica), dramaturg, scenarzysta filmowy
- (5) 21 III 2014 – zm. **Andrzej Kuryłowicz** (ur. 4 IV 1954), wydawca, założyciel, właściciel i redaktor naczelny grupy wydawniczej Albatros, fundator Nagrody im. Jerzego i Hanny Kuryłowiczów dla tłumaczy literatury naukowej
- (5) 22 III 2014 – zm. **Zbigniew Wójcik** (ur. 29 X 1922) historyk, znawca nowożytnej historii Polski XVII wieku, zwłaszcza stosunków polsko-ruskich w okresie wojen kozackich
- (60) 25 III 1954 – zm. **Leon Schiller** (ur. 14 III 1887), inscenizator i reżyser polski

Kwiecień

- (15) 4 III 2004 – zm. **Jeremi Przybora** (ur. 12 XII 1915), polski poeta, satyryk, aktor, pisarz, współtwórca telewizyjnego „Kabaretu Starszych Panów”
- (110) 8 IV 1909 – zm. **Helena Modrzejewska** (ur. 12 X 1840), aktorka teatralna
- (120) 10 IV 1899 – ur. **Ewa Szelburg-Zarembina** (zm. 28 IX 1986), autorka książek dla dzieci i młodzieży
- (235) 24 IV 1784 – zm. **Franciszek Bohomolec** (ur. 29 I 1720), dramaturg, wydawca
- (5) 24 IV 2014 – zm. **Tadeusz Różewicz** (ur. 9 X 1921), poeta, dramaturg, prozaik i scenarzysta
- (115) 28 IV 1904 – ur. **Jan Sztudynger** (zm. 12 IX 1971), poeta, satyryk

Maj

- (15) 1 V 2004 – **Polska** wstępuje do Unii Europejskiej
- (110) 1 V 1909 – ur. **Zbigniew Uniłowski** (zm. 12 XI 1937), powieściopisarz, nowelista
- (120) 1 V 1899 – ur. **Witold Doroszewski** (zm. 26 I 1976), językoznawca
- (200) 5 V 1819 – ur. **Stanisław Moniuszko** (zm. 4 VI 1872), kompozytor, dyrygent, pedagog
- (390) 5 V 1629 – zm. **Szymon Szymonowic** (ur. 24 X 1558), poeta, pisarz dramatyczny
- (15) 7 V 2004 – zm. **Waldemar Milewicz** (ur. 20 VIII 1956), dziennikarz telewizyjny, reporter, korespondent wojenny
- (5) 16 V 2014 – zm. **Marek Nowakowski** (ur. 2 IV 1935), pisarz, przedstawiciel małego realizmu, publicysta, scenarzysta
- (75) 18 V 1944 – zdobycie **Monte Cassino** przez żołnierzy II Korpusu Polskiego
- (100) 20 V 1919 – ur. w Skrzelczycach koło Kielc **Gustaw Herling-Grudziński** (zm. 4 VII 2000 w Neapolu), pisarz, eseista, krytyk literacki, dziennikarz, żołnierz, więzień łagrów

Czerwiec

- (40) 2 VI 1979 – I pielgrzymka **Jana Pawła II** do Polski
- (80) 4 VI 1939 – ur. **Ireneusz Iredyński** (zm. 9 XII 1985), poeta, prozaik dramaturg
- (30) 4 VI 1989 – pierwsze parlamentarne **wybory demokratyczne** w Polsce

(120) 13 VI 1899 – ur. **Jan Lechoń** (zm. 8 VI 1956), czołowy poeta grupy „Skamander”

(50) 18 VI 1969 – zm. **Jerzy Zawieyski** (ur. 2 X 1902), prozaik, dramaturg, eseista

(150) 27 VI 1896 – ur. **Wacław Gąsiorowski** (zm. 30 X 1939 – **80.**
rocznica), powieściopisarz

Lipiec

(450) 1 VII 1569 – zawarcie **Unii Lubelskiej**

(95) 3 VII 1924 – **reprezentacja Polski** po raz pierwszy uczestniczyła w Igrzyskach
Olimpijskich, Paryż 1924

(85) 4 VII 1934 – zm. **Maria Curie-Skłodowska** (ur. 7 XI 1867), fizyczka, chemiczka,
laureatka Nagrody Nobla

(620) 17 VII 1399 – zm. **Jadwiga**, królowa Polski (ur. 18 II 1371 lub 1374)

(120) 23 VII 1909 – zm. **Zygmunt Noskowski** (ur. 2 V 1846), kompozytor i pedagog

(190) 23 VII 1829 – zm. **Wojciech Bogusławski** (ur. 9 IV 1757), dramaturg i aktor

(40) 24 VII 1979 – zm. **Edward Stachura** (ur. 18 VIII 1937), prozaik, poeta, tłumacz

(120) 26 VII 1899 – ur. **Magdalena Samozwaniec** (zm. 20 X 1972), prozaik

Sierpień

(75) 1 VIII 1944 – wybuch **Powstania Warszawskiego**

(110) 3 VIII 1909 – ur. **Stanisław Piętak** (zm. 27 I 1964 – **50.** rocznica), poeta, prozaik
eseista

(115) 4 VIII 1904 – ur. w Małoszycach k. Opatowa **Witold Gombrowicz**
(zm. z 24/25 VII 1969 - **50.** rocznica), wybitny prozaik, eseista, dramaturg;
od 9 października 2009 r.) patron Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
w Kielcach

(75) 4 VIII 1944 – zm. **Krzysztof Kamil Baczyński** (ur. 22 I 1921), poeta, prozaik

(155) 5 VIII 1864 – zm. **Romuald Traugutt** (ur. 16 I 1826), ostatni dyktator powstania
styczniowego

(15) 14 VIII 2004 – zm. **Czesław Miłosz** (ur. 30 VI 1911), polski poeta, dyplomata

(75) 16 VIII 1944 – zm. **Tadeusz Gajcy** (ur. 8 II 1922), poeta, prozaik, krytyk literacki

(110) 19 VIII 1909 – ur. **Jerzy Andrzejewski** (zm. 19 IV 1983), powieściopisarz, nowelista,
krytyk literacki

(435) 22 VIII 1584 – zm. **Jan Kochanowski** (ur. 6 VI 1530), poeta staropolski

(155) 27 VIII 1894 – ur. **Kazimierz Wierzyński** (zm. 13 II 1969 – **50.** rocznica), poeta,
prozaik, publicysta

Wrzesień

(80) 1 IX 1939 – atak niemieckich wojsk na Wojskową Składnicę Tranzytową na

Westerplatte, wybuch II wojny światowej

(210) 4 IX 1809 – ur. **Juliusz Słowacki** (zm. 3 IV 1849 – **165.** rocznica), poeta, dramaturg,
najwybitniejszy twórca polskiego romantyzmu

(80) 9 IX 1939 – zm. **Józef Czechowicz** (ur. 15 III 1903), poeta

(45) 10 IX 1974 – zm. **Melchior Wańkowicz** (ur. 10 I 1892), pisarz i publicysta

(125) 11 IX 1894 – ur. **Maria Kownacka** (zm. 27 II 1982), autorka książek dla dzieci

(125) 13 IX 1894 – ur. **Julian Tuwim** (zm. 27 XII 1953), poeta, satyryk, tłumacz

(80) 18 IX 1939 – zm. **Stanisław Ignacy Witkiewicz** (ur. 24 II 1885), poeta, dramaturg

(215) 29 IX 1804 – ur. **Michał Czajkowski** (zm. 18 I 1866), powieściopisarz i emigracyjny
działacz polityczny

Październik

(250) 1 X 1869 – ur. **Stefania Sempołowska** (zm. 31 I 1944 – **75.** rocznica), pisarka, pedagog

(450) 4 X 1569 – zm. **Mikołaj Rej** (ur. 4 II 1505), poeta, prozaik

(130) 6 X 1889 – ur. **Maria Dąbrowska** (zm. 19 V 1965), prozaik, eseistka, tłumaczka

(45) 8 X 1974 – zm. **Marian Falski** (ur. 7 XII 1881), pedagog, autor najpopularniejszego
elementarza

(50) 15 X 1969 – zm. **Leon Pasternak** (ur. 14 VIII 1910), poeta, tłumacz

(170) 17 X 1849 – zm. **Fryderyk Chopin** (ur. 22 II 1810), kompozytor

(35) 19 X 1984 – zm. **Jerzy Popiełuszko** (ur. 14 IX 1947), ksiądz związany z
„Solidarnością”, zamordowany przez funkcjonariuszy SB

(110) 29 X 1909 – w Zakopanem utworzono **TOPR**

(95) 29 X 1924 – ur. **Zbigniew Herbert** (zm. 28 VII 1998), poeta, eseista, dramaturg

(195) 29 X 1824 – ur. **Juliusz Kossak** (zm. 3 II 1899 – **120.** rocznica), malarz

(120) 30 X 1899 – ur. **Maria Kuncewiczowa** (zm. 15 VII 1989 – **25.** rocznica), pisarka

Listopad

- (225) 4 XI 1794 – zm. **Jakub Jasiński** (ur. 24 VII 1761), poeta
- (130) 4 XI 1889 – zm. **Tytus Chałubiński** (ur. 29 XII 1820), lekarz, przyrodnik
- (135) 6 XI 1884 – ur. **Ludomir Różycki** (zm. 1 I 1953), kompozytor
- (170) 7 XI 1849 – ur. **Józef Chelmoński** (zm. 6 IV 1914 – **105.** rocznica), malarz
- (135) 10 XI 1884 – ur. **Zofia Nałkowska** (zm. 17 XII 1954 – **65.** rocznica), prozaik, autorka sztuk scenicznych
- (110) 10 XI 1909 – ur. **Paweł Jasienica** (zm. 19 VIII 1970), pisarz historyczny
- (75) 16 XI 1944 – zm. **Maria Rodziewiczówna** (ur. 2 II 1863), powieściopisarka, nowelistka
- (125) 28 XI 1894 – ur. **Arkady Fiedler** (zm. 7 III 1985), prozaik, podróżnik

Grudzień

- (100) 1 XII 1919 – powstanie **Polskiego Komitetu Olimpijskiego**
- (105) 5 XII 1914 – ur. **Stanisław Dygat** (zm. 29 I 1978), prozaik, tłumacz, scenarzysta filmowy
- (145) 21 XII 1874 – ur. **Tadeusz Boy-Żeleński** (zm. 4 VII 1941), tłumacz, krytyk, satyryk
- (65) 31 XII 1954 – zm. **Władysław Umiński** (ur. 10 XI 1865), pisarz

PUBLIKACJE WYKORZYSTANE W OPRACOWANIU

- kartoteka *Środowisko literackie Kielecczyzny*
- kartoteka *Ludzie Kielecczyzny*
- kartoteka *Tradycja literacka Kielecczyzny*

- Kronika XX wieku / oprac. całości zespół pod kier. Mariana B. Michalika. – Warszawa, 1991
- Polski Słownik Biograficzny
- *Poradnik Bibliograficzno-Metodyczny.* – 1999, nr 1-4 / Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Poznaniu. – Poznań, 1999
- *Poradnik Bibliograficzno-Metodyczny.* – 1994, nr 1-4 / Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Poznaniu. – Poznań, 1994
- Skarżyski Słownik Biograficzny / pod red. Krzysztofa Zemęły. – Skarżysko-Kamienna, 2008
- Świętokrzyski Słownik Biograficzny. T. 1, do 1795 roku / pod red. Jana Wijaczki. – Kielce, 2002
- Świętokrzyski Słownik Biograficzny. T. 2, 1795-1918 / pod red. Jerzego Szczepańskiego. – Kielce, 2009
- Michniak Marek, Pawłowski Antoni. Świętokrzyska Encyklopedia Sportu. – Kielce, 2004
- Szczepański Jerzy. Architekci i budowniczowie: Kielecki słownik biograficzny. – Warszawa; Kraków, 1990
- Szwedo B. Kawalerowie Virtuti Militari Ziemi Sandomierskiej. T. 1. – Sandomierz, 2001
- Stolarski Tadeusz. Znani i nieznani Ziemi Jędrzejowskiej. – Włoszczowa, 2009
- Stolarski Tadeusz. Znani i nieznani Ziemi Włoszczowskiej. – Włoszczowa, 2003
- Sabat T., Sabat Z. Cmentarz Stary w Kielcach: przewodnik po grobach ludzi zasłużonych dla regionu. – Kielce, 1995
- Sabat T., Sabat Z. Cmentarze pińczowskie. – Kielce, 1996
- Sabat T., Sabat Z. Cmentarz ostrowiecki w Ostrowcu Świętokrzyskim. – Kielce, 1995
- Kalendarz Świętokrzyski 2005. – Kielce, 2004
- Monografia Świętokrzyskiego Parku Narodowego / pod red. S. Cieślińskiego i A. Kowalkowskiego. – Bodzentyn; Kraków, 2000
- Internet